REPUBLIKA E SHQIPËRISË

Autoriteti i Aviacionit Civil i Shqipërisë

MANUAL UDHËZUES

Manual Udhëzues mbi procesin e çertifikimit për miratimin e ATO-s

TETOR 2020

Hyrje

Ky dokument është pronë e:

Autoritetit të Aviacionit Civil të Shqipërisë

Rr. Sulejman Delvina, Nr. 1
Pranë Parkut të Delegacioneve
Tiranë / Shqipëri
Po Box 205

Ndalohet çdo riprodhim ose ndryshim i këtij materiali, pa pëlqim me shkrim.

Shpërndarja e paautorizuar e këtij manuali ose pjesëve të tij, jashtë shpërndarjes zyrtare, sipas përkufizimit të këtij dokumenti, do të cilësohet si shkelje e procedurave të AAC-së dhe do të trajtohet përkatësisht me punonjësin përgjegjës.

Ky individ mund t'i nënshtrohet procedimit ligjor nga institucionet përkatëse ligjore.

Për Autoritetin e Aviacionit Civil Shqiptar

Edlira Kraja,
Drejtor Ekzekutiv

PARATHËNIE

Ky Manual Udhëzues është hartuar bazuar në ligjin Nr. 96/2020 "Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë" dhe Urdhrin e Ministrit Nr. 262 datë 28.06.2019, "Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe proçedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil", si dhe mjetet e pranueshme të pajtueshmërisë (AMC) të EASA-s.

Manuali përmban informacion udhëzues për aplikantët që synojnë të marrin miratimin ose janë miratuar nga Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar si organizata për të zhvilluar programe specifike trajnimi me qëllim licencimin e pilotëve (ATO). Përfituesve u kërkohet të sigurojnë që ky informacion t`ju adresohet të gjithë anëtarëve të stafit të tyre që mund të kenë interes për manualin udhëzues (duke përfshirë çdo organizatë të mirëmbajtjes "të brendshme" ose të kontraktuar dhe kontraktorët përkatës të jashtëm).

Si parakusht i miratimit, kjo organizatë duhet të demonstrojë tek Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar se është e pajisur me personel, pajisje, burime financiare dhe gjithashtu operohet në përputhje me kërkesat për arritjen dhe ruajtjen e standardeve të kërkuara.

LISTA E FAQEVE EKZISTUESE

Pjesa	Faqe	Rishikimi	Datë		Pjesa	Faqe	Rishikimi	Datë
1	9	00	02.10.20					
2	9	00	02.10.20					
3	11	00	02.10.20					
Shtojca 1	16	00	02.10.20					

TABELA E MIRATIMIT

	Emri dhe pozicioni	Datë	Nënshkrimi
Përgatitur nga:	Majlinda Hoxha, Inspektore e liçencimit dhe mbikëqyrjes së personelit ajror	2.10.2020	
Rishikuar nga:	Jonida Gjokuta, Përgjegjëse e Sektorit të liçencimit dhe mbikëqyrjes së personelit ajror. Edlira Margilaj, Specialiste në SRAST Irada Peçi, Specialiste në SRAST	02.10.2020	
Pranuar nga:	Feliks Baci, Drejtor i DMSOVA	02.10.2020	
Kontrolluar nga:	Elton Kacagjeli, Koordinator i Sektorit të Kontrollit dhe Ruajtjes së Cilësisë	02.10.2020	
Miratuar nga:	Edlira Kraja, Drejtor Ekzekutiv	05.10.2020	

REPUBLIKA E SHQIPERISE - MINISTRIA E INFRASTRUKTURES DHE ENERGJISE - AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL - TIRANE

LISTA E SHPËRNDARJES

Përdoruesi	Media/Mediumi	Sasia
Arkivi	Në Letër	1
	Elektronike	1
Intranet	Elektronike	1

REGJISTËR I RISHIKIMEVE

Nr:	Datë:	Rishikuar nga:	Miratuar nga:
1			
2			
3			
4			

PËRKUFIZIME

Për qëllimin e këtij manuali, termat e mëposhtëm nënkuptojnë:

"**Organizatë e miratuar për trajnime (ATO)**" nënkupton një organizatë e cila ka të drejtë të ofrojë trajnime për pilotët në bazë të një miratimi të lëshuar në përputhje me nënparagrafin e parë të nenit 10a, paragrafi 1 i Urdhrit të Ministrit Nr. 262 datë 28.06.2019, "Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe proçedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil":
Në përputhje me Udhëzimin e Ministrit Nr. 3, Datë 7.2.2011 "Për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil", i ndryshuar, organizatat gëzojnë të drejtën që të ofrojnë trajnime për pilotët e përfshirë në operimin e avionëve të përmendur në nenin 4 paragrafi 1, germa (b) dhe (c) të Udhëzimit të Ministrit Nr. 3, Datë 7.2.2011 "Për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil", i ndryshuar, vetëm kur këtyre organizatave iu është lëshuar nga AAC një miratim që konfirmon se ato janë në përputhje me kërkesat thelbësore të përcaktuara në Aneksin III të Udhëzimit të Ministrit Nr. 3, Datë 7.2.2011 "Për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil", i ndryshuar dhe me kërkesat e Aneksit VII të Urdhrit të Ministrit Nr. 262 datë 28.06.2019, "Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe proçedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil";

"**Mjetet e pranueshme të përputhshmërisë (AMC)**" nënkuptojnë standardet jo detyruese të miratuara nga Agjencia për të ilustruar mjetet për të qenë në përputhje me Rregulloren (KE) nr. 216/2008, transpozuar në Shqipëri me Udhëzimin e Ministrit Nr. 3, Datë 7.2.2011, i ndryshuar dhe rregulloret zbatuese të saj, te cilat pranohen nga AAC;

"Licencë sipas Pjesës FCL" do të thotë një licencë e ekuipazhit fluturues e cila përputhet me kërkesat e Aneksit I të Urdhrit të Ministrit Nr. 262 datë 28.06.2019, "Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe proçedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil";

"Vendi kryesor i biznesit" të një organizate nënkupton zyrën qendrore ose zyrën e regjistruar të organizatës brenda së cilës ushtrohen funksionet kryesore financiare dhe kontrolli operacional i aktiviteteve të përmendura në Urdhrin e Ministrit Nr. 262 datë 28.06.2019, "Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe proçedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil";

"Simulator Fluturimi i Plotë" (FFS) do të thotë një kopje me përmasa të plota të një tipi të veçantë, ose, model dhe seri e kabinës së pilotazhit të fluturimit të avionit, duke përfshirë

Tabela e Përmbajtjes

Hyrje 2

Parathënia 3

Lista e Faqeve Efektive dhe Tabela e aprovimit 4

Lista e Shpërndarjes 5

Tabela e rishikimeve 5

Termat dhe Përkufizimet / Shkurtimet/ Shpjegimi i Simboleve 6

1. Qëllimi i dokumentit 9

2. Referencat dhe Format 9

3. Përmbajtja 11

4.Shtojca 1 16

2.0.2 Lista e formave dhe dokumenteve

Nr	Dokumentet	Funksioni	Dokumenti i AAC-së
1	Formulari i aplikimit për miratimin e ATO-s për lëshimin ose ndryshimin e një çertifikate ATO	Kjo formë duhet të plotësohet nga aplikantët që dëshirojnë të krijojnë një organizatë të miratuar nga AAC, dhe nga organizatat e miratuara që kërkojnë ri-miratimin ose miratimin e ndryshimeve në fushën e tyre të miratimit.	O3-3.FMAN.01.FRM.04
2	Listat e Kontrollit të Auditit & Formularët e Gjetjeve/Rezultateve	Të plotësohet nga organizata për të identifikuar ku janë adresuar kërkesat e zbatueshme në manualet e tyre të trajnimit, operimeve dhe menaxhimit.	CHKL e Inspektimi të ATO-s (Do të dorëzohet)
3	Manuali i Operimeve	Për përpuethshmëri me Pjesën-ORA.ATO.130	CHKL e pranimit të manualit përkatës të ATO-s (Do të dorëzohet)
4	Manuali i Trajnimit të ATO-s	Për përpuethshmëri me Pjesën-ORA.ATO.130	CHKL e pranimit të manualit përkatës të ATO-s (Do të dorëzohet)
5	Manuali i Menaxhimit Organizativ të ATO-s	Për përpuethshmëri me Pjesën-ORA.GEN.200	CHKL e pranimit të manualit përkatës të ATO-s (Do të dorëzohet)
6	Manuali i Monitorimit të përpuethshmërisë së ATO-s	Për përpuethshmëri me Pjesën-ORA.GEN.200	CHKL e pranimit të manualit përkatës të ATO-s (Do të dorëzohet)
7	Manuali i Menaxhimit të Sigurisë së ATO-s	Për përpuethshmëri me Pjesën-ORA.GEN.200	CHKL e pranimit të manualit përkatës të ATO-s (Do të dorëzohet)
8	Pranimi i Personave Përgjegjës të emëruar të ATO-s	Për përpuethshmëri me Pjesën -ORA.GEN.210; ORA.GEN.200; dhe ORA.ATO.210	Formularët kryesorë të personelit të emëruar me CV-të që detajojnë përvojën përkatëse

(i) Qëllimi;
(ii) Fusha e miratimit dhe kurset e miratuara;
(iii) Afatet kohore ose skedulimi i ngjarjeve;
(iv) Palët e përfshira.

3.2.2 Qëllimi i fazës së para-aplikimit është të sigurojë një mundësi për AAC-në dhe aplikantin (përmes një takimi para-aplikimit) për të diskutuar dhe përgjigjur pyetjeve në lidhje me procesin e çertifikimit (ose miratimit ose licencimit), kërkesat e zbatueshme, procesin dhe dokumentacionin zyrtar të aplikimit, tarifat e zbatueshme dhe çdo çështje që lidhet me to. Ky hap është i dobishëm për të dy palët në mënyrë që të vlerësohet nëse interesi është i vërtetë dhe nëse një miratim ka të ngjarë të jetë i zbatueshëm.

3.2.3 Pas 30 (tridhjetë) ditësh pune (minimumi) nga marrja zyrtare e shkresës së qëllimit të organizatës, AAC do të përgjigjet duke ftuar organizatën aplikuese në një takim para-aplikimit. Gjatë këtij takimi do të sigurohet i gjithë materiali udhëzues dhe forma (t) e aplikimit në lidhje me procesin.

3.3 Faza zyrtare e aplikimit

3.3.1 Gjatë kësaj faze, nga aplikanti kërkohet që të paraqesë Formularin e Plotësuar të Aplikimit për Miratimin e ATO-s, së bashku me të gjitha dokumentet mbështetëse të listuara në formularin e aplikimit, përfshirë faturën e pagesës së tarifave të aplikueshme.

3.3.2 Është e rëndësishme të theksohet se dorëzimi i dokumenteve nuk do të thotë që kërkesa do të aprovohet.

3.3.3 Kur janë dorëzuar informata të pasakta ose jo të plota, AAC do të njoftojë aplikantin sa më shpejt që të jetë e mundur me anë të një letre ose postës elektronike duke detajuar gabimin ose mungesat.

3.4 Faza e vlerësimit të dokumenteve

3.4.1 Para se të dorëzojnë manualet, nga organizatat kërkohet që të plotësojnë format e duhura të Listë-Kontrolleve të Manualeve si pjesë e aplikimit.

3.6.1 Sapo AAC të ketë vlerësuar pozitivisht rezultatin e inspektimit fillestar, dhe aplikanti të jetë gjetur në përputhje të plotë me kërkesat e zbatueshme, atëherë do të bëhet një rekomandim për lëshimin e miratimit. Ky rekomandim i nënshtrohet kontrollit të mëtejshëm të brendshëm dhe miratimit pasues përfundimtar; Në këtë fazë nga aplikanti mund të kërkohen veprime të mëtejshme.

3.6.2 Certifikata e miratimit me emrin e organizatës, numrin e referencës së ATO-s, listën e kurseve të miratuara dhe FSTD-të, do të lëshohet kur të gjitha fazat e procesit të miratimit të kenë përfunduar, aplikanti është gjetur në përputhje me kërkesat e zbatueshme dhe AAC ka besim se organizata do të vazhdojë të jetë në përputhje me rregulloret në fuqi dhe është plotësisht e aftë të përmbushë përgjegjësitë e saj dhe të kryejë një operim të sigurt dhe efikas.

3.6.3 ATO duhet të kontrollojë plotësisht saktësinë e çdo vërtetimi të lëshuar rishtazi. Certifikatat e miratimit të lëshuara nga AAC nuk do të kenë një datë skadence ose përmbajnë detaje të personave përgjegjës. Çdo pyetje në lidhje me saktësinë e certifikatave të reja duhet t'i drejtohet Sektorit të Licencimit dhe Mbikëqyrjes së Personelit Ajror sa më shpejt të jetë e mundur.

3.7 Mbikëqyrja e vazhdueshme

3.7.1 Sapo një ATO-je t'i jetë lëshuar një miratim, ajo do t'i nënshtrohet mbikëqyrjes së vazhdueshme nga Autoriteti (ARA.GEN.300, ARA.GEN.305 dhe ARA.ATO.105). Kjo mbikëqyrje përfshin auditime dhe inspektime, duke përfshirë inspektime të paparalajmëruara sipas rastit, dhe takime midis menaxherit përgjegjës dhe AAC-së për t'u siguruar që të dy të qëndrojnë të informuar për çështje dhe zhvillime të rëndësishme.

3.7.2 AAC-ja mund të ri-inspektojë ATO-n në çdo kohë gjatë periudhës së miratimit. Vazhdueshmëria e një miratimi nuk është automatike, por varet nga rezultati i inspektimeve. Raportet do t'i sigurohen ATO-s pas vizitave inspektuese nga AAC.

3.7.3 AAC-ja mund të provojë trajnimin teorik dhe / ose fluturues / sintetik të fluturimit në çdo kohë, gjatë periudhës së miratimit. Marrja e mostrave nga AAC-ja do të përfshijë vëzhgimin e mbledhjeve paraprake (Briefing) dhe përmbledhjes së informacioneve (debriefing). Ruajtja e rekordeve të trajnimit duhet t'i vihet në dispozicion AAC-së sipas kërkesës.

Shtojca 1 – Diagrama/ Flow Chart e 5 Fazave të Procesit të Miratim

FILLLIMI

Para-Aplikimi

Organizata e Trajnimit (TO) dorëzon kërkesën me shkresë zyrtare tek AAC

AAC-ja siguron materialet udhëzuese në një mbledhje paraprake

Aplikimi Formal

TO dorëzon format &Dokumentacionin mbështetës

Forma &Dokumentacioni mbështetës është dorëzuar tek inspektorët e caktuar të AAC-së

Vlerësimi i Dokumentacionit dhe Rishikimi

Dokumentacioni i kënaqshëm?

Dokumentacioni jo i kënaqshëm?

Kontakto TO për inspektim në vend (onsite)

Kërko dokumentacion shtesë.

Demonstrimi (Tre ditë Inspektim)

Inspektimi i kënaqshëm?

Inspektimi jo i kënaqshëm?

Rezultati

Po-Pa gjetje

Riskedulo një seancë tjetër takimi/ose kërko veprime korrigjuese. Kur rezultati. është pozitiv pa gjetje

Certifikim (Pas kryerjes së një procedure kontrolluese të brendëshme)

AAC lëshon letrën zyrtare dhe certifikatën

FUND

AUTORITETI I AVIACIONIT CIVIL
CIVIL AVIATION AUTHORITY

ÇERTIFIKATA E ORGANIZATËS SË APROVUAR TË TRAJNIMIT

Aproved Training Organisatin Certificate

Nr./Reference e Certifikatës

Ne perputhje me Rregulloren e Komisionit (BE) Nr.1178/2011 i implementuar ne Shqiperi me Urdherin e Ministrit të Transportit dhe Infrastrukturës Nr. 262 datë 28/10/2019 dhe kushtet e specifikuara si me poshte, Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar certifikon:
Pursuant to Commission Regulation (EU) No 1178/2011, implemented in Albania with the Minister of Transport and Infrastructure Order No. 262 dated 28/06/2019, Albanian Civil Aviation Authority and subject to the conditions specified below, hereby certifies:

EMRI I ORGANIZATËS SË TRAJNIMIT
NAME OF TRAINING ORGANISATION

Adresa
Address

si nje organizate e trajnimit e certifikuar si PART-ORA me privilegjin per siguruar kurse te trajnimit PartFCL, perfshire perdorimin e FSTD-ve, sic eshte listuar ne aprovimin e kursit te trajnimit te bashkelidhur.
as a PART-ORA certified training organization with the privilege to provide Part-FCL training, including the use of the FSTD's,as listed in the attached training course approval.

KUSHTET:
Konditions:

Kjo certifikate eshte kufizuar per privilegje dhe qellime te sigurimit te kurseve te trajnimit, perfshire perdorimin e FSTD-ve, sic eshte listuar ne aprovimin e kursit te trajnimit bashkelidhur.
This certificate is limited to the privileges and the scope of providing the training courses, including the use of the FSTD's, as listed in the attached training course approval.

Kjo certifikate eshte e vlefshme nderkohe qe organizata e aprovuar mbetet ne perputhje me Part-ORA, Part-FCL dhe rregullore te tjera te aplikueshme.
This certificate is valid whilst the approved organization remains in compliance with Part-ORA, Part-FCL and other applicable regulations.

Ne perputhje me kushtet paraprirese, kjo certifikate do te mbetet e vlefshme pervec kur certifikata eshte dorezuar, pezulluar ose revokuar.
In accordance with the foregoing conditions, this certificate shall remain valid unless the certificate has been surrendered, suspended or revoked.

Data e leshimit:
Date of issue:

Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar:
Civil Aviation Authority:

Firma:
Signature:

Forma e RSH-së sipas EASA FORM 143

CERTIFIKATË E ORGANIZATËS SË APROVUAR TË TRAJNIMIT

Aproved Training Organisatin Cerificate

APROVIM I KURSIT TË TRAJNIMIT

Training Course Aproval

Bashkelidhje për ATO me Nr. te Certifikates:

Attachment to ATO Certificate no.:

NR./REFERENCE E CERTIFIKATES

Certificate no./Certificate

EMRI I ORGANIZATES SE TRAJNIMIT

Name Of Training Organisation

ka marre privilegjin per te siguruar dhe zhvilluar kurset vijuese te trajnimit Part-FCL dhe te perdore FSTDte qe vijojne:

has obtained the privilege to provide and conduct the following Part-FCL training courses and to use the following FSTD:

Kursi i trajnimit *Training course*	**FSTD te perdorura, perfshire germen e kodit(1)** *Used FSTD(s), including letter code*

1) Sic e treguar ne certifikatat e kualifikimit

(1) As indicated in the certificates of qualification

Ky aprovim i kursit te trajnimit eshte i vlefshem per sa kohe qe:

a) Certifikata ATO nuk eshte dorezuar, shfuqizuar, pezulluar, kufizuar ose revokuar: dhe

b) Te gjitha operimet jane kryer ne perputhje me Part-ORA, Part-FCL, rregullore te tjera te aplikueshme, dhe, kur gjen perkatesi, me procedurat ne dokumentet e organizates sic kerkohet nga Part-ORA.

This training course approval is valid as long as:

a) the ATO certificate has not been surrenderred, superseded,limited, suspended, or revoked, and

b) All operations are conducted in accordance with Part-ORA, Part-FCL, other applicable regulations, and, when relevant with the procedures in the organization's documentation as required by Part-ORA.

Data e leshimit:

Date of issue

Firma: **Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar**

Signed *Albanian Civil Aviation Authority*

FORMË APLIKIMI PËR CERTIFIKATË TE ORGANIZATËS (ATO)

APPLICATION FORM FOR AN ATO CERTIFICATE

Num.	**Informacion i kërkuar** *Information required*	**Informacione shtesë** *Additional information*
1	Emri I I organizatës *Name of the Organisation* Perfaqësuesi Ligjor *Legal representative*	Adresa .... *address* ph / fax.. E-mail.. Web site..
2	Trajnimet e Ofruara... *Training corse offered*	Trajnime Teorike ☐ *Theoretical training* Trajnime Fluturimi ☐ *Flight training* Kurse modulare ☐ *Modular courses* Kurse Integruese *Integrated courses* ☐
3	Drejtuesi i Trajnimit Emri________________________________ *Head of Training Name*	Licensë Fluturimi/ Numri dhe Tipi Flight license/number and type ________________________________ Part time ☐ Full time ☐
4	Krye Instruktori i Fluturimit Emri *Chief Flight Instructor* *Name*	Licensë Fluturimi/ Numri dhe Tipi Flight licensë/number and type ________________________________ Part time ☐ Full time ☐

5	Kryeinstruktori i Njohurive Teorike Emri *Chief Theoritical Knolwedge Instructor* *Name*	Licensë Fluturimi/ Numri dhe Tipi Flight licensë/number and type ____________________ Part time ☐ Full time ☐
6	Lista e Instruktorëve të Fluturimit *List of Flight Instructors*	Ju lutem specifikoni per secilin prej tyre, tipin dhe Nr. Te licenses se fluturimit, dhe nese jane me kohe te plote ose me kohe te pjesshme. *Please specify for each of them, type and number of flight licence, and if they are full time or part time*
6 a	Lista e Instruktoreve FSTD(nese ka) *List of FSTD instructors (if any)*	Specifikoni nëse janë me kohe te plote ose me kohe te pjesshme *Specify if full time or part time*
6 b	Lisat e instruktoreve të Teorise *List of Theoritical Knowledge Instructors*	Specifikoni nëse janë me kohe te plote ose me kohe te pjesshme *Specify if full time or part time* (Attach form. n.149)
7	AERODROME(T) Aerodrome te tjere që përdoren. *Additional aerodromes to be used*	Procedurat e Përdorshme *Approaching procedures* ATC Ndihmuesit e Navigimit Ajror *Air Navigation Aids* AVL

8	Ambjentet e operimeve ajrore *Flight operations accommodation*	Vendndodhja,dhomat,pajisjet dhe aparaturat e disponueshme *Location, rooms, equipments and devices available*
9	Përshkrim i aparaturave të Trajnimit Teorik dhe materialeve të disponueshme. *Description of the training devices, training aids, material and documentationfor Theoritical instruction*	Vendndodhja,dhomat,pajisjet dhe materialet e disponueshme *Location, rooms, devices and material available*
10	Përshkrim i aparaturave sintetike të Trajnimit qe perdoren (nese aplikohen) *Description of Synthetic Training Devices to be used (if applicable)*	FFS FNPT I, II, III FTD 1, 2, 3 BITD Te tjera *others*
11	Lista e Avionëve që përdoren *List of aircrafts to be used* TIPI *Type* / Instrumente te Flight Test *Flight Test instruments* / Regjistrimi *reg. Mark* .... Aprovimi i Menaxhimit Teknik *Technical management approval*	INSTRUMENTA *instrument* / PAJISJE *equipments* ....